

POKYNY PRO AUTORY PŘÍSPĚVKŮ V ČASOPISE *PAMÁTKY*

Autoři příspěvků jsou seznámeni a akceptují Etiku publikování v časopise *Památky*. Její plné znění je veřejně dostupné na webových stránkách časopisu.

Cílem časopisu je publikovat příspěvky ze všech oborů, které souvisejí s památkovou péčí v daném regionu. Důraz je přitom kladen na metodologický a teoretický přesah představovaného tématu, a to i u regionálně nebo materiálově zaměřených studií.

Jelikož jsou *Památky* časopisem, kde se setkává řada odlišných oborů, měly by být texty přehledně strukturovány a psány věcně, v celých větách a odstavcích a srozumitelně.

Časopis obsahuje recenzovanou (hlavní) a nerecenzovanou (kulérovou) část.

• RECENZOVANÉ RUKOPISY

Rukopisy zasláné redakci k publikování v recenzované části časopisu musí splňovat všechny náležitosti standardně požadované od odborného textu. Musí být původní, autorské, dosud nepublikované. Musí obsahovat úplné odkazy na zdroje dle citačního úzu časopisu. Dále je nutno redakci dodat podklad pro cizojazyčný abstrakt (který krátce uvozuje text), resumé (které komplexně shrnuje závěry textu), obrazovou přílohu v tiskové (!) kvalitě s popiskami. Součástí recenzovaných statí je medailonek autora vypracovaný dle vzoru viz dále.

Optimální rozsah článků je 10–25 normostran (1 strana = 1800 znaků včetně mezer). Jiný rozsah textu je nutné předem konzultovat s redakcí časopisu.

• NERECENZOVANÉ RUKOPISY

Jedná se o kratší příspěvky zařazené do některých z následujících rubrik:

- Editorial
- Z historie památkové péče
- Obnovy a restaurování
- Památková edukace a popularizace
- Průzkumy
- Prohlášené kulturní památky
- Neobjevené památky
- Lidé za památkami
- Pohledem památkáře
- Publikace a recenze
- Zprávy

Rozsah nerecenzovaných příspěvků je přibližně 1–7 normostran, např. u recenzí apod. cca 1–5 normostran, editorial 1–2 normostrany. Jiný rozsah textu je nutné předem konzultovat s redakcí časopisu.

Pokud je text přijat k publikování, prochází jazykovými, grafickými a editorskými úpravami. Před publikováním je již zalomený text poskytnut autorovi(ům) k autorské korektuře.

Autoři zasláním rukopisu k publikování v časopise Památky udělují vydavateli časopisu nevýhradní licenci k uveřejnění rukopisu příspěvku v časopise Památky (tiskem i ve formě e-publikování) včetně jeho zveřejnění na webové stránce, spravované vydavatelem Národním památkovým ústavem v doméně npu.cz jako elektronický online zdroj, který podléhá licenci Creative Commons. Autoři dále souhlasí s indexováním jeho díla v domácích a mezinárodních/zahranických online zdrojích, databázích a digitálních knihovnách.

FORMÁLNÍ POŽADAVKY

Autoři odevzdávají rukopisy ve formátu .doc, tj. vytvořené editorem Word za použití listu A4, standardní styl Normal při zadání velikosti písma 12 bodů písma Times New Roman, řádkování 1,5, okraje 2,5. Text není formátován, centrován, odsazován, zarovnán je pouze vlevo, odstavce jsou označeny klávesou enter, nevkládá se před ně tabulátor ani několik mezer. Do rukopisů se nevkládají obrázky, symboly (šipky, čáry), barvy, stíny, rámečky a jiné efekty, netextové objekty (plovoucí rámečky/boxy s textem aj.), barevná zvýraznění, komentáře, sledování změn.

Dále je nutné dodržovat následující pravidla:

- po čárce a tečce používat vždy mezeru;
- rozlišovat mezi pomlčkou (–) a spojovníkem (-);
- v případě rozmezí letopočtů, dat a stránek používat výhradně pomlčku bez mezer (např. 1962–1967, 22.–26. května 1964, s. 1–5); klávesová zkratka pro pomlčku: ALT + 0150;
- používat výhradně české uvozovky: „“;
- vypuštěný text při citacích označovat třemi tečkami v hranatých závorkách: „[...]“;
- text v uvozovkách neuvádět do kurzívy (jednalo by se o dvojí zvýraznění);
- kalendářní měsíce v hlavním textu uvádět slovem, ne číslicí: 11. listopad 1821;
- měsíce v poznámkovém aparátu uvádět číslovkou (pokud však není součástí označení dokumentu, kde je měsíc vyjádřen slovem): 12. 11. 1821.

Rukopisy nabízené k recenznímu řízení musí obsahovat:

- **Osobní údaje o autorech** (adresa trvalého bydliště, název a adresa pracoviště, e-mailová adresa, telefonní číslo) – pro účely komunikace s redakcí a případné uzavření smluv.
- **Název příspěvku**
- **Abstrakt článku** – podklad pro anglický text (cca 100–300 slov).
- **Klíčová slova** (cca 5).
- **Dedikace** (uvedení grantové či jiné podpory; v případě evidence výstupů výzkumu a vývoje do Rejstříku informací o výsledcích/RIV).
- **Stat'** (text) – s poznámkovým aparátem dle citační normy.
- **Seznam položek obrazové přílohy** (fotografie, ilustrace, plány, mapy, tabulky, grafy apod.) – s uvedením autora, případně instituce, která snímek poskytla, a rokem pořízení, u tabulek a grafů s uvedením zdroje zpracovávaných údajů, popř. uvedením autorství. Formát popisek viz dále u „Obrazové přílohy“. Seznam odevzdávat v samostatném Word souboru.

- **Resumé** – podklad pro cizojazyčný text, který shrnuje všechny hlavní teze stati. Resumé bude přeloženo do anglického jazyka, v případě potřeby do německého a polského jazyka.
- **Seznam použitých pramenů a literatury** – dle citační normy uvádět na závěr textu (nečíslovaný a v abecedním pořadí).
- **Seznam zkratk** – dodat v případě vyššího počtu zkratk v textu. Používání zkratk viz Příloha 2 těchto Pokynů pro autory.
- **Medailonek autora** – dle vzoru viz dále, obsahuje mimo jiného afiliaci autora, tj. příslušnost autora k „mateřské“ zaměstnávající nebo vzdělání poskytující instituci, personální identifikátor ORCID (pokud jím autor disponuje).

Rukopisy nabízené do nerecenzované (kulérové) rubriky musí obsahovat:

- **Osobní údaje o autorech** (adresa trvalého bydliště, název a adresa pracoviště, e-mailová adresa, telefonní číslo) – pro účely komunikace s redakcí a případné uzavření smluv.
- **Název příspěvku, jméno a příjmení autora, název instituce**
- **Stat’** (text) – poznámkový aparát není povinnou součástí, ale doporučuje se.
- **Seznam položek obrazové přílohy, popř. tabulek a grafů** ve stejném formátu a rozsahu, jaký platí pro autory recenzovaných rukopisů.

POKYNY K JEDNOTLIVÝM SOUČÁSTEM RUKOPISU

Srov. Příloha č. 1 těchto Pokynů pro autory *Obecné náležitosti a doporučená struktura recenzovaného odborného článku*

Stat’ (text)

Samozřejmostí je dodržování platných pravidel spisovné češtiny a slovenštiny. Věnujte pozornost konzistenci textu (jednotné uvádění jmen a názvů), zkratky pokud možno nepoužívejte, v případě nutnosti je při prvním použití vypište, u cizích místních jmen používejte zavedené české přepisy a při prvním použití uveďte v závorce název v původním jazyce.

Dále je vhodné členit stat’ podnadpisy, povoleno je dvouúrovňové členění. Stat’ by měla obsahovat *Úvod* (stručný nástin obsahu stati, příp. důvody, jež autora vedly ke zpracování stati) a *Závěr* (shrnutí, podněty k dalšímu bádání o tématu apod. – není totéž co *Resumé*). Případné výjimky je nutné projednat s redaktorem. Tučné zvýraznění textu nepoužívejte, kurzívu jen ve výjimečných případech.

Pro zasílané texty používejte standardní formáty MS Office (obvykle doc, docx, rtf). Text nad rámec základního členění (dělení na odstavce, odlišení nadpisů, poznámkový aparát) neformátujte. Neposílejte příspěvky ve formátu PDF.

Medailonek autora – vzor

Mgr. Jan Štětina (nar. 1977)

Národní památkový ústav, Územní odborné pracoviště v Kroměříži

stetina.jan@npu.cz

ORCID ID: 0000-0001-7628-419X

Obor Teorie a dějiny výtvarných umění absolvoval na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Od roku 2005 působí v Národním památkovém ústavu, nejdříve na brněnském odborném pracovišti. Od roku 2006 pracuje v oddělení evidence, dokumentace a informačních systémů na kroměřížském odborném pracovišti NPÚ, kde působí jako odborný garant a specialista na stavebněhistorické a operativními průzkumy. Dále se zabývá dokumentací zejména středověké a raně novověké architektury především ve Zlínském a Jihomoravském kraji.

Mgr. Jan Galeta, Ph.D. (nar. 1982)

Masarykova univerzita v Brně, Filozofická fakulta

170193@mail.muni.cz

ORCID ID: 0000-0001-7628-419X

Absolvoval Seminář dějin umění na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kde obhájil disertační práci nazvanou Národní domy na Moravě 1869–1914. V současné době v rámci Semináře dějin umění přednáší a zároveň je součástí projektu Architektura a česká politika na UMPRUM v Praze. Obecně se zabývá dějinami architektury v posledních dvou letech.

Obrazová příloha

Dodávat v tiskové kvalitě a jako samostatné obrazové soubory, tj. nevkládat do Wordu nebo ve formě souborů .pdf.

Za zajištění práv k užití vypůjčených snímků (reprodukce obrazů, archiválií apod.) zodpovídá autor. Autor je povinen redakci poskytnout přehled položek, u kterých je nutné zajistit licence. Redakce společně s autorem podniknou kroky k vyřízení souvisejících náležitostí.

Popisky k obrazové příloze v samostatném Word souboru – vzor

Obr. 1. Hrad Křivoklát na konci 19. století, zdroj: NPÚ, SH Křivoklát

Obr. 2. Zámek Olešná v roce 1908, zdroj: archiv redakce / archiv autora

Obr. 3. Mapa fürstenberských hospodářských provozů, zdroj: SOA Praha, fond Velkostatek Křivoklát, kart. č. 5, sig. XC 25, inv. č. 257

Obr. 4. Stříbro, sloup se sochou Panny Marie Immaculaty, pohled od jihu, zdroj: Fotoarchiv NPÚ, generální ředitelství, foto: František Duras, před rokem 1908

Obr. 5. Stráž pod Ralskem, jihozápadní pohled, foto: autor, 2017

Obr. 6. Plzeň, statek u Matoušků, detail okenní římsy, zdroj: Fotoarchiv NZM, sig. X527

Obr. 7. Stříbro, sloup se sochou Panny Marie Immaculaty, mariánská socha při pohledu od severozápadu, foto: Vladimír Kovařík, 2014

Obr. 8. Návrh činžovního domu, fasáda a řez, práce posluchače Českého polytechnického ústavu z roku 1898, zdroj: HEJNÝ, Lukáš T., Tesařské a truhlářské práce na městském činžovním domě druhé poloviny 19. a počátku 20. století – jejich uchování a prezentace v muzejním prostředí, *Zprávy památkové péče*, 2021, roč. 81, č. 1, s. 11

U tabulek, grafů apod. vždy musí být uveden zdroj, odkud jsou převzaty údaje: vlastní měření, archivní fond, dobový tištěný materiál, publikace aj. Zdroj se uvádí pod tabulkou, grafem aj.

CITAČNÍ NORMA

V textu používejte následující úpravu:

Povinný poznámkový aparát k textu uvádějte pod čarou, nikoliv na konci textu. Poznámky vytvářejte pomocí funkce **Poznámka pod čarou v MS Word**. Každá poznámka začíná velkým písmenem a končí tečkou. Pro citace z pramenů a literatury používejte následujících pravidel a vzorů:

Citační pravidla:

- příjmení a jméno oddělujte čárkou; příjmení pište velkými písmeny. Mezi údajem o autorovi a údajem o názvu používáme čárku, autoři se oddělují pomlčkou;
- název monografie, sborníku, časopisu uvádějte v kurzívě;
- pro citaci článku ze sborníku či kapitoly z monografie je nutné použít před údajem o zdrojové publikaci slovo „in“, za kterým následuje dvojtečka;
- název monografie, článku ve sborníku či periodiku je oddělen čárkou;
- u monografií a sborníků vždy uvádíme místo vydání, rok vydání a odkaz na stranu, ze které citujeme (v seznamu literatury odkaz na citovanou stranu nahrazujeme rozsahem zdrojového článku ze sborníku nebo kapitoly z monografie);
- u periodik vždy píšeme rok vydání, ročník, číslo (pokud takové existují) a odkaz na stranu, ze které citujeme (v seznamu literatury odkaz na citovanou stranu nahrazujeme rozsahem zdrojového článku);
- u dokumentů z webového zdroje uvádíme příslušný hypertextový odkaz, k němuž připojujeme v hranatých závorkách údaj o časovém přístupu ke zdroji;
- v případě vícero po sobě jdoucích citací od stejného autora se používá velkým písmem TÝŽ, TÁŽ, TÍŽ;
- zkrácenou formu úplného jména autora (PEKAŘ, J.) a zkratky časopisu, archivu, fondu uvádějte až po první úplné citaci, přičemž u ní je nutné uvést v závorce dále používanou zkratku: Zprávy památkové péče (dále jen ZPP), Státní okresní archiv Náchod (dále jen SOKA Náchod). Způsob citací a zkracování musí být v celém rukopise jednotný;
- používat zkratku srov., ne srv.

Citace archivního pramene:

Archiv, fond Název fondu, ukládací jednotka, číslo ukládací jednotky, inventární číslo (pokud takové existuje), signatura (pokud taková existuje), co nejbližší specifikace dokumentu.

Používejte přesný název archivního fondu. Můžete ho nalézt na adrese:

<http://aplikace.mvcr.cz/archivni-fondy-cr/default.aspx>

Příklad:

Archiv města Ostravy (dále jen AMO), fond Farní úřad Mariánské Hory, kart. č. 25, sign. 159, inv. č. 74, Protokol o usneseníh spolku pro stavbu kostela Panny Marie ve Lhotce Ostravské, zápis z 16. 6. 1905.

Státní oblastní archiv v Zámrsku (dále jen SOA Zámorsk), fond Rodinný archiv Šliků, kart. č. 25, sign. VII.1., inv. č. 371, Vidimus z r. 1475 o podělení Mateše a Václava Šliků.

Citace v seznamu pramenů:

Archiv města Ostravy, fond Farní úřad Mariánské Hory
Státní oblastní archiv v Zámrsku, fond Rodinný archiv Šliků

Citace monografie:

PŘÍJMENÍ, Jméno, *Název monografie*, Místo vydání a rok vydání, citovaná strana.

Příklad:

STRAKOŠ, Martin, *Ostravská sídliště. Urbanismus, architektura a památkový potenciál*, Ostrava 2018, s. 19.

SMOLA, Lukáš – ROZSYPALOVÁ, Klára, *Loket pod lupou. Zaostřeno na detail*, Loket 2018, s. 76.

Opakovaná citace: STRAKOŠ, M., *Ostravská sídliště*, s. 19. (zpravidla k prvnímu podstatnému jménu); SMOLA, L. – ROZSYPALOVÁ, K., *Loket pod lupou*, s. 76.

Citace v seznamu literatury a pramenů:

STRAKOŠ, Martin, *Ostravská sídliště. Urbanismus, architektura a památkový potenciál*, Ostrava 2018.

SMOLA, Lukáš – ROZSYPALOVÁ, Klára, *Loket pod lupou. Zaostřeno na detail*, Loket 2018.

Citace kolektivní monografie:

PŘÍJMENÍ, Jméno (ed.), *Název monografie*, Místo vydání a rok vydání, citovaná strana.

PŘÍJMENÍ, Jméno – PŘÍJMENÍ, Jméno (edd.), *Název monografie*, Místo vydání a rok vydání, citovaná strana.

Příklad:

BOHÁČEK, Jan – HÁLEK, Jan – KUČEROVÁ, Klára – MÁDLOVÁ, Vlasta (edd.), *Soupis židovských rodin v Čechách z roku 1793, I. Budějovický kraj*, Praha 2002, s. 245.

Opakovaná citace: BOHÁČEK, J. – HÁLEK, J. – KUČEROVÁ, K. – MÁDLOVÁ, V., *Soupis židovských rodin*, s. 252.

Citace v seznamu literatury a pramenů:

BOHÁČEK, Jan – HÁLEK, Jan – KUČEROVÁ, Klára – MÁDLOVÁ, Vlasta (edd.), *Soupis židovských rodin v Čechách z roku 1793, I. Budějovický kraj*, Praha 2002.

Citace kapitoly v kolektivní monografii:

PŘÍJMENÍ, Jméno, *Název kapitoly*, in: *Název monografie*, PŘÍJMENÍ, Jméno (ed.), Místo vydání a rok vydání, citovaná strana.

Příklad:

CYMBALAK, Tomasz, Gotické sklepy ve Spálené ulici, in: *Průvodce pražskou archeologií*, BOHÁČOVÁ, Ivana – PODLIŠKA, Jaroslav (edd.), Praha 2018, s. 223.

Opakovaná citace: CYMBALAK, T., Gotické sklepy, s. 224.

Citace v seznamu literatury:

CYMBALAK, Tomasz, Gotické sklepy ve Spálené ulici, in: *Průvodce pražskou archeologií*, BOHÁČOVÁ, Ivana – PODLIŠKA, Jaroslav (edd.), Praha 2018, s. 222–224.

Citace článku v periodiku:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Název článku, *Název časopisu*, rok vydání, ročník, číslo, citovaná strana.

Příklad:

KYLLAR, Evžen, I. úsek tras A pražského metra, *Architektura ČSR*, 1979, roč. 38, č. 3, s. 107.

Opakovaná citace: KYLLAR, E., I. úsek, s. 108.

Citace v seznamu literatury:

KYLLAR, Evžen, I. úsek tras A pražského metra, *Architektura ČSR*, 1979, roč. 38, č. 3, s. 107–108.

Citace článku ve sborníku:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Název článku, in: *Název sborníku*, EDITOR, Jméno (ed./v případě vícero editorů uvádět edd.), Místo vydání a rok vydání, citovaná strana.

Příklad:

GALETA, Jan, Česká neorenesance na moravsko-slezské periferii, in: *Umění a evoluce, sborník pro Jindřicha Vybírala = Art and evolution, a festschrift for Jindřich Vybíral*, ŘÍHA, Cyril – ROLLOVÁ, Veronika (edd.), Praha 2020, s. 359.

Opakovaná citace: GALETA, J., Česká neorenesance, s. 364.

Citace v seznamu literatury:

GALETA, Jan, Česká neorenesance na moravsko-slezské periferii, in: *Umění a evoluce, sborník pro Jindřicha Vybírala = Art and evolution, a festschrift for Jindřich Vybíral*, ŘÍHA, Cyril – ROLLOVÁ, Veronika (edd.), Praha 2020, s. 359–364.

Citace akademické práce:

PŘÍJMENÍ, Jméno, *Název*, Údaje o typu práce, Místo vzniku: školící pracoviště a rok vzniku, citovaná strana.

Příklad:

VASILOVÁ, Ludmila, *Kostel Nejsvětější Trojice ve farnosti Běhařovice*, nepublikovaná diplomová práce, Olomouc: Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého 2017, s. 22–23. + ev. odkaz na internetový zdroj.

Opakovaná citace: VASILOVÁ, L., *Kostel*, s. 26.

Citace v seznamu literatury:

VASILOVÁ, Ludmila, *Kostel Nejsvětější Trojice ve farnosti Běhařovice*, nepublikovaná diplomová práce, Olomouc: Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého 2017.

Citace hesla ve slovnících, lexikonech, příručkách apod.

Příklad:

Heslo Bém, Otokar, *Biografický slovník Slezska a severní Moravy*, Nová řada, sešit 9 (21), Ostrava 2006, s. 18.

Opakovaná citace: Heslo Bém, Otokar, *Biografický slovník*, s. 19.

Citace v seznamu literatury:

Biografický slovník Slezska a severní Moravy, Nová řada, sešit 9 (21), Ostrava 2006.

Zdroj na internetu:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Název dokumentu, dostupné online: hypertextový odkaz [dd.mm.rrrr].

Příklad:

KOPEC, Jakub, Architektura je řeč. Daniel Libeskind v Ostravě, dostupné online:

<http://www.archiweb.cz/news.php?action=show&id=9320&type=6> [11. 04. 2010].

Poslanecká sněmovna N. S. R. 1922, I. volební období, 6. zasedání, dostupné online:

http://www.psp.cz/archiv/1920ns/ps/tisky/T3808_01htm [11. 12. 2009].

POPLATKY A HONORÁŘE

Za podání, zpracování a publikování rukopisu nejsou účtovány žádné poplatky.

Příspěvky nejsou honorovány.

Překlad abstraktu, resumé a klíčových slov hradí redakce, popř. autor může dodat vlastní překlady.

Poplatky za licenční práva k obrazovým přílohám hradí redakce, pokud prošel text autora již recenzním řízením a pokud autor o zajištění licenčních práv redakci požádal nejpozději souběžně s podpisem licenční smlouvy nakladatelské nebo s podpisem prohlášení o úpravě autorských práv k zaměstnaneckému dílu.

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Informace o ochraně osobních údajů jsou uvedeny na webových stránkách www.npu.cz v sekci Ochrana osobních údajů.

KONTAKT**Vydavatel:**

Národní památkový ústav, Valdštejnské nám. 162/3, 118 01 Praha 1 – Malá Strana

Adresa redakce:

Ediční oddělení GnŘ, Valdštejnské nám. 162/3, 118 01 Praha 1 – Malá Strana

Generální ředitelství

pamatky.gnr@npu.cz

Redakční okruh jižní Čechy

pamatky.jiznicechy@npu.cz

Redakční okruh západní Čechy

pamatky.zapadnicechy@npu.cz

Redakční okruh východní Čechy

pamatky.vychodnicechy@npu.cz

Redakční okruh Morava a Slezsko

pamatky.moravaaslezsko@npu.cz

Redakční okruh Morava

pamatky.morava@npu.cz

Příloha 1

OBECNÉ NÁLEŽITOSTI A DOPORUČENÁ STRUKTURA RECENZOVANÉHO ODBORNÉHO ČLÁNKU

Recenzovaným odborným článkem se dle závazné metodiky¹ rozumí takový text, který je původním, případně přehledovým článkem zveřejněným v odborném periodiku. Prezentuje původní výsledky výzkumu a byl uskutečněn autorem nebo týmem, jehož byl autor členem. Jedná se o ucelené texty prací s členěním podle požadavků vydavatelů periodika na strukturu vědecké práce (nejčastěji souhrn, úvod, materiál a metody, výsledky, diskuse, závěr, přehled pramenů a literatury) s obvyklým způsobem citování zdrojů, eventuálně s poznámkovým aparátem.

Texty odpovídající recenzované studii by měly být strukturovány přehledně a psány srozumitelně a věcně, v celých větách a odstavcích. Věty by neměly být zbytečně dlouhé a složité. Tvorba odstavců by měla být logická (1 odstavec cca 3–7 vět, na stranu nejméně 2 odstavce), odstavec musí být schopen vlastní existence. Struktura odstavců a částí musí mít logickou sekvenci. Optimální rozsah recenzované studie bývá 20–30 normostran (1 normostrana = 1800 znaků včetně mezer), závisí ale vždy na konkrétních požadavcích nebo individuální dohodě s vedoucím redaktorem či editorem.

Následující doporučení mají obecný charakter, u jednotlivých časopisů (vydávaných v rámci i mimo NPÚ) se mohou konkrétní pokyny a doporučení mírně lišit. Proto je zásadní, aby si autor vždy předem prostudoval konkrétní pokyny redakce časopisu nebo editorů sborníku, v němž se chystá publikovat.

Doporučená struktura:

Při psaní odborného článku je potřeba od počátku pamatovat na to, že text musí splňovat určité formální a obsahové náležitosti. Následující doporučená struktura napomůže autorovi předat čtenářům informace a výsledky svého výzkumu jasně a uceleně, čtenáři pak umožní se v textu i prezentovaném tématu lépe zorientovat. Přitom je ale důležité pamatovat na to, že článek by neměl vznikat „bod po bodu“; dříve, než autor začne psát, měl by mít text promyšlený jako celek. Článek je sice strukturovaný do částí, ty ale musí být jedna s druhou provázané do logického celku.

- **Název**

Název článku by měl vyjadřovat obsah celé práce. Jedna ze základních rešeršních metod je totiž založena na vyhledávání klíčových slov v titulku. Znamená to tedy, že stěžejní pojmy a podstatná jména jsou zároveň klíčovými slovy. Název článku může být maximálně dvouúrovňový, členěný na hlavní název a podnázev (např. *Herci díla zkázy. Demolice starého Mostu a role památkové péče* nebo *Zvláštní a charakteristické. Probouzení památkového vědomí na pozadí zastavovacích plánů Prahy počátku 20. století*), víceúrovňové tituly nejsou žádoucí.

---

¹ Definice druhů výsledků. Samostatná příloha č. 4. Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací schválené usnesením vlády dne 8. února 2017 č. 107. Dostupné online: <http://vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=799796&ad=1&attid=825176> [5. 8. 2020].

- **Autoři**

V práci se uvádí všichni autoři, kteří se rozhodujícím způsobem podíleli na daném výzkumném úkolu a sepsání článku. Uvádí se pracoviště autorů (tzv. afiliace) a kontaktní informace, vč. e-mailové adresy.

- **Dedikace**

Odborné články, které představují publikační výstupy různých dotačních programů, je třeba opatřit tzv. dedikací. Dedikace se vždy uvádí tak, aby se v ní nacházel název a číslo projektu a název poskytovatele podpory. Samotný text dedikace nebývá obvykle nikým striktně stanovován, ale používají se ustálené formulace, například:

- *Výsledek (článek) vznikl v rámci výzkumného projektu ..... (název + kód projektu DF uvedený ve smlouvě), financovaného z Programu aplikovaného výzkumu a vývoje Národní a kulturní identity (NAKI).*
- *Výsledek (článek) vznikl v rámci výzkumného projektu ..... (název + kód projektu uvedený ve smlouvě), financovaného z Programu / Grantu apod. ....*
- *Výsledek (př. odborná kniha, publikace) vznikl/a v rámci výzkumné činnosti NPÚ financované z institucionální podpory Ministerstva kultury na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (IP DKRVO).*
- *Výsledek (př. odborná kniha, publikace) vznikl/a v rámci výzkumné činnosti NPÚ financované z institucionální podpory Ministerstva kultury na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (IP DKRVO) a rozpočtu NPÚ.*
- *Výsledek (př. odborná kniha, publikace) vznikl/a v rámci výzkumné činnosti NPÚ jako výzkumné organizace Ministerstva kultury a byl/a financován/a z rozpočtu NPÚ.*

- **Anotace / abstrakt / resumé**

Anotace, abstrakt a resumé obecně představují různé podoby shrnutí obsahu příspěvku. Píší se vždy až po sepsání celého článku. Slouží pro lepší vyhledávání a prvotní orientaci čtenáře – podle anotace/abstraktu/resumé by čtenář měl poznat, jestli článek obsahuje to, co jako badatel hledá. V přírodních a humanitních vědách se jejich definice může lišit, to samé platí i v rámci humanitních věd mezi různými časopisy. Před odevzdáním textu redakci je proto nutné se vždy podívat, jak abstrakt/anotace/resumé v daném časopise vypadá. Následující definice proto nemusí být závazná a může se periodikum od periodika lišit:

- **Anotace** je úvodním velmi krátkým útvarem, na způsob perexu má čtenáře nalákat a zaujmout. Jejím cílem je říci, co bude obsahem článku, na co se čtenář může těšit. Neobsahuje závěry, argumenty ani konkrétní teze. Je krátká – cca 500 znaků. V odborných časopisech se využívá spíše výjimečně, běžnější je abstrakt.
- **Abstrakt** představuje souhrn práce obvykle ne delší než 200 slov v rozsahu jednoho odstavce. Obsahuje stručně a zkráceně téma a vymezení článku, metodologii, výsledky a závěr. Abstrakt má čtenáři poskytnout dostatek informací k tomu, aby se rozhodl, jestli bude článek dále číst. Bývá v akademických periodikách nejběžněji užívaným

typem shrnutí odborného článku. Abstrakt by měl dát odpovědi na následující otázky: 1) Jaký problém v článku řešíme?, 2) Jakými metodami k problému přistupujeme?, 3) Jaké řešení práce nabízí?, 4) Jaké jsou přesně výsledky?, 4) Jaký je význam práce? Blíže viz Příloha č. 2 těchto Pokynů pro autory.

- **Resumé** obsahuje všechna důležitá sdělení z článku. Jedná se o shrnutí obsahu článku včetně základní struktury, hlavních tezí, závěrů a výsledků práce. Rozsahem je tedy delší než anotace a abstrakt, je kondenzací obsahu daného textového útvaru. Čtenáře neláká, ale seznamuje s vlastními výsledky. Často slouží pro čtenáře, kteří nemají přístup k plnému textu článku – bývá téměř vždy překládán do cizího jazyka.

Ve všech případech je nutné vyhnout se vágním formulacím. Koncipování anotace/abstraktu pomůže autorovi ujasnit si podstatné momenty v textu a smysl jeho vědecké práce. Účelem je, aby se čtenář mohl na základě anotace/abstraktu rozhodnout, jestli je pro něj přínosné číst celý článek.

- **Klíčová slova**

Klíčová slova vystihují obsahovou podstatu textu, pomáhají čtenáři rychle se v obsahu orientovat a identifikovat téma bez jeho důkladnější četby, slouží rovněž při vyhledávání dokumentů. Hlavní pojmy a podstatná jména jsou součástí klíčových slov. Optimální počet je 4–6 klíčových slov. Klíčová slova by neměla být příliš obecná, nemělo by se jednat o celé věty. Klíčová slova jsou součástí recenzované studie vždy v češtině a angličtině.

- **Úvod**

Obecným a hojně rozšířeným problémem řady odborných článků bývá nevhodně koncipovaný úvod, jemuž často chybí náležitě definovaný výzkumný problém a cíle, které si práce klade. Definování tématu a cílů práce by autoři měli věnovat náležitou pozornost, protože se od nich pak odvíjí legitimita celého textu, logika argumentace i použité výzkumné metody. Bez jejich stanovení není možné začít text psát. Výzkumná otázka musí být v úvodu vždy jasně formulována. Zároveň je dobré si uvědomit, že v rozsahu odborného článku není žádoucí rozebírat více, resp. mnoho tezí. Proto by téma nemělo být vymezeno příliš široce. Nelze ho většinou definovat stejně široce jako například u odborné knihy, katalogu či metodiky. Hrozí pak, že článek, který má svůj omezený rozsah (cca 20–30 NS), nebude schopen téma vymezené v úvodu obsáhnout a naplnit stanovené cíle. Je proto žádoucí definovat spíše úžeji vymezené téma a to zpracovat do hloubky, namísto tematicky široce koncipovaného textu ulpívajícího na již známých faktech a obecnostech (zaměřte se na kvalitu, nikoliv na kvantitu).

Vyvarovat se přílišné obecnosti tématu lze jeho omezením:

- časovým,
- geografickým,
- obsahovým.

Nelze se spoléhat na to, že téma nadefinované a úspěšně přijaté k řešení v rámci projektů DKRVO, NAKI ad., bude vhodné také jako téma pro odborný článek. Pro takový účel je mnohdy nutné jej modifikovat, tj. zpřesnit či zúžit.

- **Stav dosavadního poznání a volba/představení metody**

Jde o zhodnocení stavu zpracování tématu v dosavadní odborné literatuře – tj. k čemu už se v dané problematice v minulosti dospělo, kteří autoři představují klíčové osoby, které konkrétní studie významně ovlivnily problematiku v minulosti. Analýza literatury by měla představovat kritickou (!) rešerši relevantních zdrojů. Z nich by mělo být jasné, jaký směr myšlení autor v textu reprezentuje, jak se vůči dosavadní literatuře vyhraňuje, s čím souhlasí a nesouhlasí, k jakému odkazu v minulosti se hlásí.

Analýza pramenů částečně stanoví metody výzkumu. Přesto je nutné seznámit čtenáře s tím, jakým způsobem dané téma zpracováváme, tj. jakou metodu aplikujeme. Nelze předpokládat, že nastínění samotného tématu je dostačující nebo že implikuje samotnou metodu. Metody běžně užívané a známé v dané vědecké disciplíně (v případě památkové péče např. stovebněhistorický, operativní průzkum) stačí pouze zmínit. Méně známé nebo v dané výzkumné oblasti jen zřídka využívané metody je žádoucí představit podrobněji.

- **Výsledky vlastní práce a jejich zpracování**

Účelem odborné práce je naplnit její cíl. Vše, co nesměruje k uskutečnění tohoto účelu, je v textu nadbytečné. Je tedy potřeba se vyvarovat redundantních kapitol a částí textu, které s cíli definovanými v úvodu nijak nesouvisí, pouze text opticky rozšiřují.

Z hlediska výsledků je třeba uvádět i taková zjištění, která lze považovat za negativní, tj. ta, která nepodporují naši hypotézu. I takové výsledky jsou relevantní a pro další výzkum zásadní.

Rozsáhlejší text lze pro přehlednost rozdělit do menších logických podkapitol. Není ovšem žádoucí, aby se text roztříštil na desítky podkapitol v rozsahu jednoho odstavce. Řada redakcí upřednostňuje pouze jednoúrovňové členění podkapitol (více úrovní je vhodné používat v rozsáhlejších textech typu monografie, katalogu, metodiky apod.).

- **Diskuse o výsledcích a závěr**

Diskuse není opakováním výsledků, ale slouží ke konfrontaci námi dosažených výsledků s tím, co uvádí dosavadní vědecká teorie a praxe. Měla by vést k formulaci potenciálně nových pracovních hypotéz, závěrů a témat. Máme zde možnost vysvětlit i případné výše uvedené „záporné“ výsledky. Diskuse by měla končit potvrzením (úplným, částečným, podmíněným), nebo naopak vyvrácením původní hypotézy či jiného předpokladu.

Formulování závěru textu je nutné věnovat značnou pozornost, podobně jako v případě úvodu a abstraktu/anotace. Závěr by měl v podstatě „zrcadlit“ (nikoli opakovat) úvod, pozornost se zde obrací zpět k výzkumnému problému a cíli, který si autor v úvodu vytyčil. Na základě získaných výsledků a diskuse pak závěr zpracované téma zhodnotí a vyzvedne význam a přínos celé práce. Je třeba si odpovědět na otázky, co z daných zjištění (výsledků) vyplývá, pro koho mohou být relevantní či užitečné, co znamenají pro danou výzkumnou oblast a pro budoucí výzkum dané problematiky.

- **Seznam pramenů a literatury**

Jedná se o citování informačních zdrojů. Na seznam primárních pramenů navazuje seznam literatury. Uvádíme české i zahraniční autory, kteří mají nějaký významný vztah k probíranému problému a z jejichž prací jsme čerpali nebo přímo citovali. Platí pravidlo, že všechny citace použité v textu musí být uvedeny v závěrečném seznamu a naopak. Neuvedení použitého zdroje je vážnou chybou.

Ze seznamu by mělo být na první pohled patrné, jakou pozornost jsme věnovali přípravě řešení – jak jsme obeznámeni s dosavadním stavem v daném oboru, jaký prostor věnujeme i opozičním názorům atd. Formální úprava citací vychází z požadavků redakce. Cizojazyčně

tituly publikací zůstávají v původním jazyce, tj. např. místo vydání München nepřekládáme a neuvádíme Mnichov. U archivních pramenů v závěrečném seznamu se neuvádějí signatury ani inventární čísla, pouze název archivu (popř. jiné instituce) a název fondu.

- **Obrazová příloha (fotografie, mapy, tabulky, grafy, plány aj.)**

Obrazová příloha většinou není povinnou součástí podkladů, které autor pro přijetí článku do periodika musí připravit. Zda svůj odborný text doplní ilustračním materiálem, je tedy věcí jeho volby.

Vhodně zvolený obrazový doprovod ovšem dokáže nejen čtenáře zaujmout, ale může také výrazně podpořit srozumitelnost prezentovaných informací. Proto, pokud se autor pro obrazovou přílohu rozhodne, je důležité, aby její přípravě věnoval stejnou pozornost jako samotnému textu. Navíc by se měl vždy vyvarovat toho, aby obrazovou přílohu vkládal do textového souboru. Ilustrační materiál je nutné dodat v samostatné složce spolu s detailním popisem obrázků a uvedením zdrojů. Konkrétní doporučení ohledně rozsahu a kvality obrazové přílohy bývají dostupná na webových stránkách periodik nebo je poskytne odpovědný redaktor.

Časový rozvrh

Při přípravě článku, který má být do určitého data výstupem výzkumného projektu, je třeba počítat s dostatečnou časovou rezervou. Žádná z redakcí nemůže zaručit upřednostnění článku před jinými kvůli harmonogramu vědeckého projektu. Plný redakční proces od přijetí textu k publikování obvykle vyžaduje 6–18 měsíců.

Příprava článku k otištění v recenzovaném periodiku probíhá v několika kolech:

- první redigování v redakci s možnými požadavky na úpravu textu,
- projednání příspěvků redakční radou, resp. redakčním okruhem,
- recenzní řízení a následné zapracování podnětů od recenzentů,
- v případě negativních recenzí příprava nové verze studie a druhé kolo recenzního řízení,
- finální redakční příprava textu a další požadavky na doplnění a úpravy,
- korektury sazby (autor, redaktor, jazykový korektor, grafik, tisk).

Příloha 2

ABSTRAKT

Abstrakt spolu s názvem vědecké práce a seznamem klíčových slov slouží k prvotní informaci o vědecké práci / odborném článku či studii. Sděluje, jaký je stanoven cíl, jaký byl zvolen způsob jeho dosažení a jaký přínos práce k řešenému tématu přináší (tj. co z dané problematiky předkládaná práce pokrývá, co nikoli a co je v ní původní). Autor může vyjádřit účel svého textu i v jedné nebo dvou větách o několika slovech. V tomto případě platí: čím stručnější, tím lépe. Nutné je vyhnout se vágním formulacím. Koncipování abstraktu autorovi pomůže ujasnit si podstatné momenty v textu a smysl své vědecké práce.

Doporučená struktura:

Abstrakt vědecké práce se zpravidla skládá ze čtyř částí, přičemž každá část má jednu až tři věty a třetí část se zpravidla prolíná se čtvrtou částí. Tyto čtyři části nabízejí stručné odpovědi na následující čtyři otázky:

- 1. Jaký problém se řeší?**
- 2. Jaké řešení práce nabízí?**
- 3. Jaké jsou přesně výsledky?**
- 4. Jaký je význam práce?**

Na začátek abstraktu je možné vložit stručné uvedení do kontextu, ve kterém se problematika odehrává (není to však nutností):

Práce/článek/studie je řešena v kontextu ...

Práce/článek/studie staví na ... výsledcích ... (odkaz na aktuální historiografii)

I. část – Jaký se řeší problém? Jaké je téma? Jaký je cíl?

Tato práce/článek/studie řeší ...

Cílem této práce/článku/studie je ...

Práce/článek/studie se zaměřuje na ...

II. část – Jak je problém řešen? Jak je dosaženo cíle?

Zvolený problém je řešen za pomoci ... / aplikací ...

V řešení bylo použito ... metody / ... postupu / ... analýzy ...

Při zpracování dat bylo použito ... nástrojů ...

Provedeno bylo ... vyhodnocení ...

(možno charakterizovat použité prameny)

III. část – Jaké jsou konkrétní výsledky? Jak dobře je problém vyřešen?

Během výzkumu byl vytvořen systém, který ...

Nabízené řešení poskytuje ... možnosti ...

Provedeným výzkumem bylo zjištěno ...

IV. část – Čím jsou výsledky práce užitečné?

Přínosem této práce/článku/studie je ...

Hlavním zjištěním je ...

Hlavním výsledkem je ...

Na základě zjištěných údajů je možné ...

Výsledky této práce/článku/studie/analýzy umožňují ...

Příloha 3

ZKRATKY

Při zkracování slov či slovních spojení postupujte obvyklým způsobem, např. podle níže uvedených příkladů nebo podle seznamu v publikaci *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*.

Příklady často používaných zkratk (zejména pro poznámkový aparát):

ak. mal.	akademický malíř
ak. soch.	akademický sochař
apod.	a podobně
ARÚ	Archeologický ústav
AV ČR	Akademie věd České republiky
bm	běžný metr
cm (cm ² , cm ³)	centimetr (čtvereční, krychlový)
č.	číslo
čj.	číslo jednací
čo.	číslo orientační
čp.	číslo popisné
ed.	editor
ev. č.	evidenční číslo
fasc.	fascikl
fol.	folio
foto	fotografie
g	gram
GIS	geografické informační systémy
ha	hektar
IČ	identifikační číslo organizace
ISBN	Mezinárodní standardní číslo knihy
ISSN	Mezinárodní standardní číslo seriálu
kart.	karton
kg	kilogram
km (km ²)	kilometr (čtvereční)
m (m ² , m ³)	metr (čtvereční, krychlový)
mil.	milion
mj.	mimo jiné
mm (mm ² , mm ³)	milimetr (čtvereční, krychlový)
nám.	náměstí
např.	například
NPÚ	Národní památkový ústav
okr.	okres
poř.	pořadový
pozn.	poznámka
ppč.	pozemek parcely číslo
red.	redaktor
rkp.	rukopis
roč.	ročník

s.	strana, počet stran, rozsah stran
Sb.	Sbírka zákonů
SÚRPMO	Státní ústav pro rekonstrukce památkových města a objektů
srov.	srovnej
sv.	svatý
tis.	tisíc
tzv.	takzvaný
UK	Univerzita Karlova
ul.	ulice
ÚSKP	Ústřední seznam kulturních památek